

Posudek školitele disertační práce

Ondřeje Žáčka

na téma: **Právní a ekonomické aspekty vstupu České republiky do eurozóny,**
předkládané k obhajobě na Právnické fakultě Univerzity Karlovy

---

Autor si za téma své disertační práce vybral problematiku závazku České republiky ke vstupu do Evropské měnové unie. Toto téma samozřejmě není nové, ale je stále velmi aktuální. Politická reprezentace v České republice je rozpolcená ve svém přístupu k přistoupení k EMU a přijetí společné unijní měny euro, nejistota ohledně tohoto přijetí eura panuje tedy nejen ohledně termínu, ale vůbec ohledně uskutečnění samotného kroku. Přitom právní závazek ČR je v tomto směru nezpochybnitelný. Z tohoto důvodu pokládám téma za vhodné ke zpracování do podoby disertační práce. Stejně tak téma stále hodnotím jako aktuální, neboť bude stále otevřeno až do finálního rozhodnutí o přistoupení (a do následného finálního zavedení eura), nebo do rozhodnutí opačného.

Autor vytvořil práci, která má celkem 141 stran vlastního textu a (dle prohlášení autora) 411.654 znaků včetně mezer (minimum pro disertační práce je přitom 324.000 znaků). Autorova práce tak svým rozsahem dostatečně přesahuje minimální rozsah disertační práce požadovaný na Právnické fakultě UK.

Systematika práce je, mimo úvodu a závěru, které autor nečísluje, následující:

1. Historický úvod a maastrichtská konvergenční kritéria;
2. Vyhodnocování plnění maastrichtských konvergenčních kritérií;
3. Podmínky pro vstup do eurozóny vyplývající z institucionálního vývoje hospodářské a měnové unie;
4. Recentní posun v interpretaci podmínek vstupu do ERM II;
5. Česká republika a její závazek vstoupit do eurozóny;
6. Příprava České republiky na potenciální vstup do eurozóny.

Tyto hlavní kapitoly se pak dále vnitřně člení, a to vcelku systematicky a rovnoměrně. Systematiku práce považuji za vhodně zvolenou, a to s ohledem na obsah i rozsah práce.

Práce je doplněna o prohlášení autora, poděkování, obsah, seznam použité literatury a dalších pramenů, abstrakt a klíčová slova v českém a anglickém jazyce.

V prvé řadě bych rád zhodnotil spolupráci se studentem z pohledu školitele. Spolupráce byla velmi snadná, student si své povinnosti plnil svědomitě a relativně samostatně. V rámci

práce na své disertační práci, kterou nyní předložil k obhajobě, postupoval taktéž samostatně, přitom však reflektoval mé připomínky k formě nebo obsahu práce. Spolupráci proto hodnotím jako zcela bezproblémovou.

V rámci přípravy této disertační práce byly parciální závěry zkoumaného tématu publikovány. Nižší počet publikačních výstupů více než nahrazuje jejich kvalita. Jeden článek byl publikován v *Common Market Law Review*, což je jeden z nejlepších odborných časopisů ve svém oboru na světě, v němž čeští autoři publikují zcela výjimečně. Druhý pak v *Legal Issues of Economic Integration*, který je v mezinárodním hodnocení řazen jen o něco hůře. Za první z článků byl student v roce 2021 ohodnocen i Cenou *Praemium excellentiae* za vynikající výsledek tvůrčí činnosti, udělenou mu děkanem PF UK.

Student si ve své práci před sebe postavil 6 výzkumných otázek (konkrétně uvedeny na str. 1-2), jež se vztahují k podmínkám vstupu ČR do EMU. Tyto otázky zejména míří na podmínky, jež musejí být ze strany ČR naplněny. Tyto podmínky však byly vymezeny v počátcích EMU a je potřeba zkoumat vliv hospodářské a politické reality posledních desetiletí na nezbytnost naplnit tyto podmínky v původním smyslu. Stále je však nutno mít na paměti, že tyto podmínky jsou stanoveny v právním dokumentu a měly by tedy mít určitou míru závaznosti jak pro EMU, tak pro přistupující stát.

Právě s ohledem na tuto skutečnost, tedy na statické vymezení podmínek, ale vedle toho i na dynamickou politickou a hospodářskou realitu, je tato disertační práce zpracována. Student se tedy nejprve krátce zabývá historickými souvislostmi a vymezením jednotlivých tzv. maastrichtských kritérií, jež mají charakter nejen ekonomický, ale také právní. Tato část je pojata vhodně, není nijak moc rozsáhlá, neboť se v ní shrnutí známé skutečnosti. Následuje pak část, ve které student pojednává o pozdějších unijních podmínkách, zejména o Evropském mechanismu stability (ESM) a vlivu jeho smluvního základu na podmínky přijetí eura. Obdobně student zkoumá také vliv Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (TSCG). Právě pojednání o vlivu ESM a TSCG na přijetí eura, tj. v jakém rozsahu jsou to podmínky přijetí a v jakém rozsahu z toho plynou až následky přijetí eura, je podle mého názoru autentickým a novým přínosem studenta.

Z důvodu, že ČR ve své podstatě zatím ani aktivně nezahájila proces přijetí eura, padla shoda na tom, že bude vhodné zkoumat aktuální podmínky přistoupení do ERM II na příkladu Bulharska a Chorvatska, které tento proces v posledních letech započaly. Není příliš

smysluplné, aby byly analyzovány starší případy přistoupení, když se v mezidobí situace právní i politická změnila a když zde existují tyto dva relevantní příklady.

V následující části práce pak byl analyzován závazek ČR vstoupit do eurozóny, relevantně bylo pojednáno i o situaci Švédska, jež sice má obdobný závazek, ale pasivně zamezuje zahájení procesu přijetí eura, což je situace velmi podobná situaci české. Následně se pak student zabýval jím předpokládanými nezbytnými kroky, které by přijetí jednotné měny euro v ČR vyžadovalo.

V závěru své práce pak student shrnuje jak parciální závěry jednotlivých kapitol práce, tak vytváří závěry konečné, a zejména zodpovídá otázky, které si položil v úvodu své práce.

Celá struktura a obsah práce byla postupně se mnou jako se školitelem konzultována a po vzájemné dohodě upravována. V souhrnu proto z obsahového hlediska nemám k práci žádných připomínek, naopak ji mám za plně naplňující podmínky disertační práce. Práce má přitom dostatečnou analytickou hloubku, její pojetí je autentické a z velké části i nové, jakkoliv podkladové skutečnosti jsou obecně známé. I když se v práci objevují i ekonomická témata, převažuje právní pojetí práce.

Co se týká zdrojů informací, musím konstatovat, že rozsah použitých knižních, časopiseckých a zejména elektronických zdrojů je nadstandardní. Autor pracuje zejména se zahraničními zdroji informací. Podstatná část zdrojů je i judikaturního charakteru. Následná formální práce s citacemi odpovídá obvyklým požadavkům.

Formální úprava práce je zdařilá, autor však nevyužívá výraznější grafické prvky (tabulky, grafy, obrázky), úprava textu je pečlivá. Jazyková a stylistická stránka práce je výborná.

Co se týká originality práce, systém Theses.cz našel 156 dokumentů vykazujících podobnost, celková míra podobnosti je 17%, avšak nejvyšší individuální míra shody byla 3%, po prostudování protokolu (s ohledem na jeho rozsah) nemohu konstatovat, že bych v něm našel nějaké pochybnosti vzbuzující otázky ohledně autenticity textu nebo porušování autorství jiných autorů. Obdobně systém Turnitin našel 120 dokumentů vykazujících shodu, celková míra podobnosti je 22%, avšak nejvyšší individuální míra shody byla 1%, a i v tomto případě to byla shoda minimální a po prostudování i tohoto protokolu (opět s ohledem na jeho rozsah) nemám pochybnost o originalitě autorova textu.

V souhrnu s ohledem na vše výše uvedené mohu konstatovat, že se jedná o tematicky velmi zajímavou disertační práci prostou obsahových nebo formálních nedostatků, její úroveň hodnotím v porovnání s dosavadními disertačními pracemi, které jsem za posledních více jak 10 let posuzoval, jak výrazně nadprůměrnou. Znovu bych také rád zopakoval, že také spolupráce mezi mnou jako školitelem a Ondřejem Žáčkem jako studentem byla velmi efektivní a fungující a že velmi oceňuji jeho zapojení do projektové činnosti na katedře a zejména pak vysoce cením jeho kvalitní publikační činnosti.

Celkově pak proto mohu uzavřít, že předkládanou disertační **práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.**

V Praze dne 28. října 2023

doc. JUDr. Michael Kohajda, Ph.D.
Právnická fakulta Univerzity Karlovy